JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
SIEGBERT ALBER
8 päivänä maaliskuuta 2001 [1]

I Johdanto

1. Nyt esillä olevassa jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevassa asiassa komissio vaatii sen vahvistamista, että Italian tasavalta on loukannut perustamissopimuksessa taattua sijoittautumisvapautta ja palvelujen tarjoamisen vapautta, kun se on antanut tiettyjä säännöksiä, joilla säännellään moottoriajoneuvoliikenteen asiantuntijoiden toimintaa.

II Italian lainsäädäntö

2. Nyt kyseessä olevat säännökset sisältyvät 8.8.1991 annettuun lakiin nro 264/1991 toimimisesta kuljetusliikenteen asiantuntijana (consulenza per la circolazione dei mezzi di trasporto; jäljempänä laki).

3. Lain 3 §:n 1 momentin a kohdan mukaan toimivaltaiset provinssitason viranomaiset antavat elinkeinonharjoittajalle luvan toimia tieliikenneasiantuntijana vain, jos tämä on Italian kansalainen tai Italiassa asuva Euroopan talousyhteisön jäsenvaltion kansalainen.

4. Lain 3 §:n 2 momentin a, b ja c kohdan mukaan avoimen yhtiön kaikkien yhtiömiesten, kommandiittiyhtiön tai kommandiittiosakeyhtiön kaikkien vastuunalaisten yhtiömiesten ja muiden yhtiöiden toimitusjohtajien on täytettävä edellä mainittu edellytys.

5. Lain 3 §:n 4 momentin mukaan lupa annetaan vain, jos provinssiviranomaiselle annetaan vakuus, jonka suuruus vahvistetaan ministeriön päätöksellä.

6. Lain 8 §:n 1 momentin mukaan erityinen toimikunta vahvistaa vuosittain vähimmäis- ja enimmäismäärät maksuille, joita peritään tieliikenneasiantuntijan palveluista.

7. Lain 9 §:n 4 momentissa säädetään myös, että se, joka harjoittaa nyt kyseessä

1 — Alkuperäinen kieli: saksa.

olevaa toimintaa ilman lupaa, on tuomittava sakkoon, jonka suuruus voi olla 5—20 miljoonaa Italian liiraa.

III Asian käsittelyn vaiheet

8. Komissio lähetti 16.11.1993 Italialle kirjeen, jossa se totesi lain olevan yhteensopimaton EY:n perustamissopimuksen 52 ja 59 artiklan (joista on muutettuina tullut EY 43 ja EY 49 artikla) kanssa ja pyysi Italiaa toimittamaan kahden kuukauden kuluessa tarkempia tietoja laista ja niistä toimenpiteistä, joita mahdollisesti toteutettaisiin sen vuoksi, että laki on yhteisön oikeuden vastainen.

9. Koska tähän kirjeeseen ei vastattu, komissio toimitti Italian hallitukselle 7.11.1995 virallisen huomautuksen ja kehotti tätä esittämään huomautuksensa kahden kuukauden kuluessa.

10. Komissio piti Italian hallituksen 21.3.1996 antamaa vastausta epätyydyttävänä, ja siksi se lähetti 14.7.1997 Italian hallitukselle perustellun lausunnon, jossa se vaati tätä toteuttamaan kahden kuukauden kuluessa kaikki tarpeelliset toimenpiteet EY 43 ja EY 49 artiklan noudattamiseksi.

11. Koska Italian tasavalta ei noudattanut perusteltua lausuntoa, komissio on nostanut 2.7.1999 kanteen, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimen kirjaamoon 16.7.1999 ja jossa se vaatii, että yhteisöjen tuomioistuin

a) vahvistaa, että Italian tasavalta ei ole noudattanut EY 43 ja EY 49 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se on asettanut rajoituksia tieliikenneasiantuntijan toiminnan harjoittamiselle

b) velvoittaa Italian tasavallan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

12. Italian hallitus on esittänyt, että oikeudenkäynti on tullut tarkoituksettomaksi.

IV Asianosaisten väitteet ja niiden perustelut

13. Kanteessaan komissio esittää, että muiden jäsenvaltioiden kansalaisille asetettu asuinpaikkavaatimus ei ole yhteensopiva EY 12 artiklaan sisältyvän yleisen kiellon kanssa, jolla kielletään kansalaisuuteen perustuva syrjintä, eikä myöskään EY 43 artiklaan sisältyvän erityisen kiellon kanssa, jolla kielletään sijoittautumisvapauden rajoittaminen.

14. Asuinpaikkavaatimuksella poistetaan komission mukaan myös EY 49 artiklassa tarkoitettu palvelujen tarjoamisen vapaus, koska sillä estetään täysin sellaisia palvelujen tarjoajia, joiden kotipaikka on toisessa jäsenvaltiossa, tarjoamasta tilapäisesti palveluja Italiassa.

15. Säännöksissä, jotka koskevat vakuuden asettamista, vähimmäis- ja enimmäismaksujen vahvistamista ja seuraamuksia luvattomasta toiminnasta, ei komission mukaan oteta huomioon sitä, että toisista jäsenvaltioista käsin toimiviin palvelujen tarjoajiin mahdollisesti jo sovelletaan kotivaltioissaan vastaavia säännöksiä.

16. Italian tasavalta toimitti 10.11.1999 vastineensa, jossa se esittää, että asuinpaikkavaatimus on ymmärrettävä pikemminkin niin, että elinkeinonharjoittajilla on velvollisuus perustaa toimipaikka Italiaan.

17. Italian tasavallan mukaan vähimmäismaksujen vahvistaminen on välttämätöntä siksi, että niiden poistaminen johtaisi markkinoiden häiriintymiseen ja palvelujen laadun heikkenemiseen.

18. Italian tasavallan mukaan ei ole myöskään selvää, onko komission kritiikin kohteena lupavaatimus sinänsä vai ainoastaan yksittäiset luvan saannin edellytykset.

19. Koska tällä alalla ei ole annettu yhdenmukaistamissäännöksiä, yleisen edun mukaiset syyt — eli tarve tutkia palvelujen tarjoajien ammattitaito, kunniallisuus, moitteettomuus ja varojen riittävyys — ovat Italian tasavallan mukaan riittävä peruste lupavaatimukselle.

20. Italian tasavalta on myös viitannut siihen, että kyseistä lakia on ehdotettu muutettavan niin, että asuinpaikka- ja vakuusvaatimuksista sekä enimmäismaksujen vahvistamisesta luovutaan, ja tämän vuoksi oikeudenkäynti on tullut tarkoituksettomaksi.

21. Komissio viittaa 6.12.1999 päivätyssä vastauskirjelmässään siihen, että suunnitellulla lainmuutoksella ei ole merkitystä tämän oikeudenkäynnin kannalta.

22. Vähimmäismaksujen osalta komissio esittää, että vahvistettuja vähimmäismaksuja alempia maksuja pystytään perimään paitsi — kuten Italian hallitus on pelännyt — palvelujen laatua heikentämällä, myös tekemällä yrityksen toiminnasta tehokkaampaa. Sitä paitsi kuluttajat voivat vertailemalla itse tutkia palvelujen laatua.

23. Italian tasavalta esittää 24.2.2000 toimittamassaan vastauskirjelmässä uudelleen, että oikeudenkäynti on tullut tarkoituksettomaksi, koska asuinpaikkavaatimus on lain muutoksella korvattu vaatimuksella perustaa Italiaan toimipaikka ja koska vakuuden asettamisvelvollisuudesta on luovuttu.

V Kannanotto

24. Italian hallituksen väitettä, jonka mukaan kyseisen lain muuttamisen vuoksi oikeudenkäynti on tullut tarkoituksettomaksi, ei voida hyväksyä. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan arvioitaessa sitä, onko jäsenvaltio jättänyt noudattamatta jäsenyysvelvoitteitaan, on otettava huomioon jäsenvaltion tilanne sellaisena kuin se on perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättyessä, eikä yhteisöjen tuomioistuin voi ottaa huomioon tämän jälkeen tapahtuneita muutoksia. [2]

A *EY 43 artiklan rikkominen*

25. Pelkästään kyseisen lain sanamuodon perusteella ei voida varmuudella päätellä, koskeeko vaatimus Italiassa asumisesta pelkästään muiden jäsenvaltioiden kansalaisia vai myös Italian kansalaisia. Jos se koskee vain ulkomaalaisia, kyse on kansalaisuuden perusteella tapahtuvasta avoimesta syrjinnästä. Kansallisen kohtelun periaatteella kielletään kuitenkin kansalaisuuteen perustuva erottelu. Jos taas kyseistä kriteeriä sovelletaan syrjimättä, kyse on peitellystä syrjinnästä, koska asuinpaikkavaatimusta "sovelletaan pääasiallisesti toisten jäsenvaltioiden kansalaisten vahingoksi". [3]

26. Asuinpaikkavaatimus rajoittaa sijoittautumisvapautta. Sen soveltamisala on erittäin laaja. Avoimen yhtiön osalta jokaisen yhtiömiehen on asuttava Italiassa. Kommandiittiyhtiön ja kommandiittiosakeyhtiön osalta sama koskee vastuunalaisia yhtiömiehiä. Muiden yhtiöiden osalta vaatimus koskee toimitusjohtajaa.

27. Tällä tavalla vaikeutetaan sitä, että sellainen henkilö, jonka kotipaikka on muualla kuin Italiassa, perustaa Italiaan toimipaikan. Yhtiömiehet asuvat yleensä kotimaassaan, ja siksi heidän olisi muutettava Italiaan, jos he haluaisivat harjoittaa toimintaa siellä. Yhteisöjen tuomioistuin on jo todennut, että muiden jäsenvaltioiden oikeusjärjestyksessä asete-

2 — Asia C-316/96, komissio v. Italia, tuomio 16.12.1997 (Kok. 1997, s. I-7231, 14 kohta).

3 — Asia C-350/96, Clean Car, tuomio 7.5.1998 (Kok. 1998, s. I-2521, 29 kohta).

tut vastaavat asuinpaikkavaatimukset rajoittavat sijoittautumisvapautta kielletyllä tavalla.[4] Tätä tulkintaa on sovellettava myös nyt esillä olevaan asiaan.

28. Italia ei ole esittänyt mitään sellaista, jonka perusteella voitaisiin katsoa, että asiassa sovellettaisiin EY 46 artiklassa tarkoitettua, yleisen turvallisuuden ja järjestyksen suojaamista koskevaa oikeuttamisperustetta, jota voidaan soveltaa ainoastaan silloin, kun kyse on yhteiskunnan perustavanlaatuista etua uhkaavasta todellisesta ja riittävän vakavasta vaarasta.[5]

29. Italian hallitus esittää kuitenkin, että asuinpaikkavaatimus on ymmärrettävä laajemmin eli niin, että edellytetään toimipaikan perustamista. Asuinpaikka-sanan käyttö johtuu säädöstekstin laatimisongelmista eli erehdyksestä. Tämä ongelma on poistettavissa niin, että kyseistä säädöstä tulkitaan yhteisön oikeuden mukaisesti.

30. Tätä väitettä ei kuitenkaan voida hyväksyä. Jos säädöksen sanamuotoa olisi ensin tulkintateitse oikaistava, tämä johtaisi asianomaisten henkilöiden kannalta oikeudellisesti epävarmaan tilanteeseen.

4 — Asia C-221/89, Factortame, tuomio 25.7.1991 (Kok. 1991, s. I-3905, 32 kohta); asia C-114/97, komissio v. Espanja, tuomio 29.10.1998 (Kok. 1998, s. I-6717, 44 kohta) ja asia C-355/98, komissio v. Belgia, tuomio 9.3.2000 (Kok. 2000, s. I-1221, 31 kohta).

5 — Asia 30/77, Bouchereau, tuomio 27.10.1977 (Kok. 1977, s. 1999, 35 kohta; Kok. Ep. III, s. 485).

B *EY 49 artiklan rikkominen*

31. Jäsenvaltio ei saa asettaa palvelujen tarjoajalle samoja vaatimuksia kuin toimipaikalle, koska muussa tapauksessa oikeus tarjota palveluja toisesta jäsenvaltiosta käsin menettäisi merkityksensä.[6] Toisin kuin sijoittautumisvapautta käytettäessä palvelujen tarjoaja toimii toisessa jäsenvaltiossa vain tilapäisesti, minkä vuoksi palvelujen tarjoajaa ei ole otettava pysyväksi osaksi vastaanottavan valtion elinkeinoelämää. Siksi palvelujen tarjoajaan ja sellaiseen henkilöön, joka haluaa pysyvästi sijoittautua toiseen valtioon, on sovellettava erilaisia vaatimuksia. Muussa tapauksessa palvelujen tarjoamisen vapaus menettäisi käytännössä merkityksensä. Tämä tulee erityisen selvästi esiin sellaisen asuinpaikkavaatimuksen osalta, jonka täyttäminen on asetettu luvan saannin edellytykseksi. Tämän vaatimuksen vuoksi sellainen henkilö, jonka kotipaikka on toisessa jäsenvaltiossa, ei voi tilapäisesti tarjota palvelujaan Italiassa. Näin ollen kyseisillä oikeussäännöillä rajoitetaan EY 49 artiklassa tarkoitettua vapautta kielletyllä tavalla.

32. Palvelujen tarjoamisen vapauden rajoituksena on pidettävä sellaista jäsenvaltion sääntelyä, jonka mukaan luvan saaminen viranomaiselta on edellytyksenä sille, että palvelujen tarjoaja, jonka kotipaikka on toisessa jäsenvaltiossa, saa tarjota tilapäi-

6 — Asia C-76/90, Saeger, tuomio 25.7.1991 (Kok. 1991, s. I-4221, 13 kohta); ks. myös asia C-222/95, Parodi, tuomio 9.7.1997 (Kok. 1997, s. I-3899, 31 kohta).

sesti palveluja ensin mainitussa valtiossa. [7] Velvollisuutta luvan hankkimiseen voidaan jo sinänsä pitää periaatteessa kiellettynä rajoituksena.

33. Tällainen rajoitus voi olla sopusoinnussa EY 49 artiklan kanssa ainoastaan, jos kyseistä sääntelyä ei sovelleta syrjivästi ja jos sääntelylle on oikeuttamisperuste. Näin on silloin, kun sääntely on perusteltu yleisen edun mukaisen pakottavan syyn nojalla, kun sääntelyllä voidaan saavuttaa sillä tavoiteltu päämäärä ja kun sillä ei ylitetä sitä, mikä on välttämätöntä tämän päämäärän saavuttamiseksi. [8]

34. Lupaa edellytetään sinänsä sekä toisista jäsenvaltioista tulevien että italialaisten palvelujen tarjoajien osalta, eli sääntely ei ole syrjivä. Tästä huolimatta se rajoittaa enemmän palvelujen tarjoamista toisista jäsenvaltioista, koska näihin palvelujen tarjoajiin sovelletaan yhtä aikaa kahta sääntelyä eli sekä kotivaltion että palvelujen tarjoamisen valtion sääntelyä. Silti vaatimus ei ole tarkoitukseltaan syrjivä, koska — toisin kuin asuinpaikkavaatimuksen osalta — lupaa edellytetään myös kotimaisilta palvelujen tarjoajilta. [9]

35. Italian tasavalta esittää, että lupaedellytys on perusteltu siksi, että on tarpeen tutkia, täyttävätkö palvelujen tarjoajat ammattitaitoa, kunniallisuutta ja moitteettomuutta sekä varojen riittävyyttä koskevat edellytykset.

36. Lupaedellytys ei kuitenkaan tässä muodossaan ole välttämätön silloin, kun yleisen edun turvaaminen on otettu huomioon niissä oikeussäännöissä, joita palvelujen tarjoajaan sovelletaan sen kotivaltiossa. [10] Koska lupaedellytys on muotoiltu niin, että kaikkien yritysten on täytettävä se, Italian lainsäädännön mukaan huomioon ei voida ottaa niitä velvoitteita, joita palvelujen tarjoajalle on asetettu sen kotivaltiossa. [11]

37. Jos jo kotivaltiossa tutkitaan, täyttääkö neuvontapalvelujen tarjoaja edellä mainitut luvan saannin edellytykset, kyse voi olla kielletystä kahteen kertaan suoritetusta valvonnasta. Riittää, että osoitetaan ammatillisen pätevyyden ja tiettyjen ammattieettisten velvoitteiden täyttäminen. Tätä Italian tasavalta ei ota huomioon.

7 — Alaviitteessä 6 mainittu asia Saeger, tuomion 14 kohta; alaviitteessä 6 mainittu asia Parodi, tuomion 32 kohta; asia C-43/93, Vander Elst, tuomio 9.8.1994 (Kok. 1994, s. I-3803, 15 kohta) sekä alaviitteessä 4 mainittu asia C-355/98, komissio vastaan Belgia, tuomion 35 kohta.

8 — Asia C-55/94, Gebhard, tuomio 30.11.1995 (Kok. 1995, s. I-4165, 37 kohta).

9 — Ks. Holoubek teoksessa Schwarze, EU-Kommentar, 1. Auflage 2000, Baden-Baden, artikel 49 EG, 77 kohta.

10 — Asia 279/80, Webb, tuomio 17.12.1981 (Kok. 1981, s. 3305, 17 kohta; Kok. Ep. VI, s. 275); alaviitteessä 6 mainittu asia Saeger, tuomion 15 kohta; alaviitteessä 7 mainittu asia Vander Elst, tuomion 16 kohta; asia C-3/95, Reisebüro Broede, tuomio 12.12.1996 (Kok. 1996, s. I-6511, 28 kohta) ja alaviitteessä 4 mainittu asia C-355/98, komissio vastaan Belgia, tuomion 37 kohta.

11 — Alaviitteessä 4 mainittu asia C-355/98, komissio vastaan Belgia, tuomion 38 kohta.

Alkuperämaaperiaatetta on näin ollen loukattu.

38. Lisäksi ratkaisevan tärkeää on, millä edellytyksillä lupa myönnetään. Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan välttämätöntä ei ole, että johtajille asetetaan asuinpaikkavaatimus. Jokaista jäsenvaltiossa sijaitsevaa yritystä voidaan sen johtajien asuinpaikasta riippumatta valvoa tässä valtiossa, ja sen toiminnasta voidaan heidän asuinpaikastaan riippumatta määrätä seuraamuksia. [12] Tällä tavoin otetaan riittävästi huomioon kuluttajansuojasta johtuvat vaatimukset.

39. Tämän lisäksi on otettava huomioon se, että — kuten olen jo todennut — kyse on joko avoimesta tai peitellystä kansalaisuuteen perustuvasta syrjinnästä. [13]

40. Italian tasavalta ei ole esittänyt mitään sen tueksi, että syrjintä olisi EY 46 artiklassa tarkoitetulla tavalla perusteltua yleisen turvallisuuden ja järjestyksen suojaamiseksi.

41. Kyseisen lain 3 §:n 4 kohdan mukaan lupa voidaan myöntää ainoastaan, jos provinssiviranomaiselle annetaan rahamääräinen vakuus.

42. Tällä rahamäärän vaatimisella rajoitetaan kuitenkin kaikkien palvelujen tarjoajien osalta palvelujen tarjoamisen vapautta, koska siitä aiheutuu näille kustannuksia, jotka on katettava etukäteen. Vaikka kyse ei ole syrjivästä toimenpiteestä sen vuoksi, että vakuus vaaditaan sekä koti- että ulkomaisilta ammatinharjoittajilta, tätä on pidettävä EY 49 artiklassa tarkoitettuna palvelujen tarjoamisen vapauden kiellettynä rajoittamisena, jos sitä ei voida perustella yleisen edun mukaisilla pakottavilla syillä. Italian hallitus ei kuitenkaan ole pyrkinyt oikeuttamaan kyseistä sääntelyä.

43. Myös se, että tieliikenneasiantuntijoiden toiminnan osalta on Italiassa asetettu vähimmäis- ja enimmäismaksut, voi rajoittaa palvelujen tarjoamisen vapautta.

44. Enimmäismaksujen vahvistamisella vaikeutetaan sitä, että toisista jäsenvaltioista käsin toimivat palvelujen tarjoajat tarjoavat palvelujaan Italian markkinoilla, koska heille aiheutuu toiminnastaan Italiassa suurempia kustannuksia kuin italialaisille ammatinharjoittajille sen vuoksi, etteivät he asu Italiassa, ja siksi he voivat tarjota palvelujaan vain italialaisia korkeammilla hinnoilla.

45. Tämä toimenpide voisi tosin olla sallittu, jos sitä sovellettaisiin syrjimättä, jos se olisi perusteltu yleisen edun mukaisten pakottavien syiden nojalla, jos sillä voitai-

12 — Alaviitteessä 4 mainittu asia C-114/97, komissio vastaan Espanja, tuomion 47 kohta.

13 — Ks. edellä 25 kohta.

siin saavuttaa sillä tavoiteltu päämäärä ja jos sillä ei ylitettäisi sitä, mikä on välttämätöntä tämän päämäärän saavuttamiseksi. [14]

46. Kyseinen vaatimus koskee sekä italialaisia että muista jäsenvaltioista käsin toimivia palvelujen tarjoajia, joten se ei ole syrjivä. Tosin kyse voisi olla peitellystä syrjinnästä sen vuoksi, että edellä kuvaillulla tavalla korkeammat kustannukset aiheutuvat tavallisesti niille tarjoajille, joiden kotipaikka on jossain toisessa jäsenvaltiossa. Silti on katsottava, ettei säännöksen tarkoitus ole syrjivä, koska kotimaisten tarjoajien voi olla muista taloudellisista syistä yhtä vaikeaa noudattaa säädettyä enimmäishintaa eli tämä vaatimus koskee yhtä lailla niitä. [15]

47. Italian hallitus ei kuitenkaan ole esittänyt mitään niistä yleisen edun mukaisista pakottavista syistä, jotka voisivat oikeuttaa rajoituksen. Tämän vuoksi on lähdettävä siitä, että tämä toimenpide rajoittaa palvelujen tarjoamisen vapautta.

48. Myös vähimmäismaksujen vahvistaminen rajoittaa palvelujen tarjoamisen vapautta. Palvelujen tarjoaja ei nimittäin saa tarjota palvelujaan niin halvalla, että ne olisivat palvelujen ostajalle kustannussyistä houkuttelevampia kuin jonkin toisen palvelujen tarjoajan palvelut.

14 — Ks. alaviitteessä 8 mainittu asia Gebhard, tuomion 37 kohta.

15 — Holoubek alaviitteessä 9 mainitussa teoksessa Schwarze, EU-Kommentar, 77 kohta.

49. Myöskään tämä toimenpide ei ole syrjivä, joten on tutkittava, voiko se olla perusteltu yleisen edun mukaisten pakottavien syiden vuoksi. Italian tasavalta esittää, että vähimmäishintojen poistaminen voisi johtaa sellaisiin markkinahäiriöihin, jotka voisivat puolestaan aiheuttaa vilpillistä kilpailua, joka voisi heikentää palvelujen laatua kuluttajien edun vastaisella tavalla. Komissio toteaa tältä osin perustellusti, että vahvistettua tasoa alempia hintoja voidaan periä paitsi heikentämällä palvelujen laatua myös ja ensisijaisesti tekemällä toiminnasta tehokkaampaa eli toimimalla liiketaloudellisesti taitavammin. Jos vähimmäishintojen puuttuminen johtaisi todellakin palvelujen laadun heikkenemiseen, kuluttajat voisivat vertailemalla havaita laatuerot ja tehdä tästä omat päätelmänsä.

50. Tällainen rajoitus ei ole myöskään suhteellisuusperiaatteen mukainen, koska sillä ylitetään se, mikä on välttämätöntä kyseisen päämäärän saavuttamiseksi. Jotta kuluttajaa suojattaisiin takaamalla palvelujen laatu, riittävää olisi, että vahvistettaisiin yhtenäiset laatustandardit, joita palvelujen tarjoajien olisi noudatettava.

51. Kun jo lain 3 §:n 1 momentissa asetetut luvan saannin edellytykset ovat yhteisön oikeuden vastaisia, näin on sitä paremmalla syyllä lain 9 §:n 4 momentissa säädetyn sakon osalta, joka on maksettava, mikäli

tieliikenneasiantuntija on harjoittanut toimintaansa luvatta.

Sakko on nimittäin seuraamus lupaedellytyksen rikkomisesta. Seuraamuksen langettaminen voi olla perusteltua vain ja ainoastaan, jos kyseinen oikeussääntö, joka on tällä tavalla sanktioitu, on perusteltu.

VI Oikeudenkäyntikulut

52. Työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska Italian tasavalta häviää asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

VII Ratkaisuehdotus

53. Edellä esittämäni perusteella ehdotan seuraavaa ratkaisua:

1. Italian tasavalta ei ole noudattanut EY 43 ja EY 49 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se on rajoittanut liikenneasiantuntijan toimintaa tieliikenneasiantuntijoiden toiminnasta 8.8.1991 annetulla lailla nro 264/1991.

2. Italian tasavalta velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.